

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 184

Częstochowa niedziela 23 września 1945 r.

Rok I.

Manifestacja przyjaźni polsko-amerykańskiej

Gen. Eisenhower gościem Prez. Bieruta

(Od naszego korespondenta)

WARSZAWA. — Jak już donosiliśmy, na zaproszenie Prezydenta Krajowej Rady Narodowej Bolesława Bieruta przybył do Warszawy generał Eisenhower, znany w całym świecie dowódca sojuszników sił zbrojnych z okresu wojny z Niemcami, obecny komendant amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech i bohater Stanów Zjednoczonych.

Samolot wiozący na swoim pokładzie generała Eisenhowera wylądował na lotnisku na Okęciu o godzinie 11-ej w południe. Na lotnisku oczekiwali dostojnego gościa amerykańskiego członkowie rządu z ministrami: spraw zagranicznych Wincentym Rzymowskim, informacji i propagandy Stefanem Matuszewskim i wiceministrem Zygmuntem Modzelewskim na czele, dyrektor protokołu dyplomatycznego M. S. Z. Krzysztof Radziwiłł, członkowie Prezydium Krajowej Rady Narodowej, generalicja polska z zastępcą Naczelnego Dowódcy W. P. do spraw pol-wych. generałem dywizji inż. Marianem Spychalskim na czele, przedstawiciele państw obcych z ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Warszawie p. Arthurem Bliss Lane na czele.

W chwili, gdy generał Eisenhower wylądował z kabiny samolotu, lotnisko rozbrzmiało hymnami Stanów Zjednoczonych i Polski, odegranymi przez orkiestrę Wojska Polskiego, po czym kompania honorowa Wojska Polskiego oddała dostojnemu gościowi honory wojskowe. Przedstawiciele Rady Narodowej miasta stołecznego Warszawy wręczyli generałowi Eisenhowerowi wianki białe-czerwonych róż. Następnie generał odebrał raport przed frontem kompanii honorowej od jej dowódcy i w towarzystwie generała Mariana Spychalskiego udał się samochodem do hotelu „Polonia”. Tłumy warszawian, zebrane na trasie przejazdu i pod samym hotelem zgromadziły generałowi Eisenhowerowi entuzjastyczną owację. Wkrótce potem gość amerykański udał się na Stare Miasto, którego wygląd wywarł na nim wielkie wrażenie, a następnie udał się do gmachu Muzeum Narodowego, celem obejrzenia wystawy „Warszawa oskarża”. Po Muzeum oprowadzał generała Eisenhowera dyrektor Lorenz. Generałowi towarzyszył ambasador Stanów Zjednoczonych p. Bliss Lane, gen. dyw. Spychalski, dyr. Krzysztof Radziwiłł i inni. Generałowi Eisenhowerowi oraz towarzyszącym mu wojskowym amerykańskim wręczono przewodniki po wystawie w języku angielskim, po czym goście amerykańscy złożyli swe podpisy w księdze pamiątkowej.

Koło godziny 13-ej generał Eisenhower wraz ze swą żoną przybył na dziedziniec Pałacu Belwederskiego. Orkiestra W. P. przywitała przybywającego amerykańskim hymnem narodowym a kompania honorowa sprezentowała broń, oddając dowódcy armii sprzymierzonej należne honory wojskowe. Po powitaniu generała Eisenhowera przez przedstawicieli Prezydenta Bieruta w osobach szefa kancelarii cywilnej ob. Jana Wasilewskiego i dyrektora działu prawnego ob. Jana Walewskiego, min. Rzymowski i wicemin. Modzelewski przeprowadzili generała do prywatnych apartamentów Prezydenta.

W sali Pompejańskiej Pałacu Belwederskiego zebrał się tymczasem członkowie Rządu Polskiego, Prezydium K. R. N., korpus dyplomatyczny, generalicji, prasy itd. i o godz. 13,30 Prezydent Bierut, premier Osóbka-Morawski, wiceprezenci K. R. N. i obydwaj wicepremierzy wprowadzili na salę generała Eisenhowera, po czym nastąpił moment dekoracji gościa amerykańskiego Orderem Grunwaldu I-ej klasy.

Wśród uroczystego milczenia zabrał głos Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bolesław Bierut, który wyraził radość narodu polskiego i swoją z tego, że Polska i jej bohaterka stolica Warszawa mogą gościć wodza bohaterów i sprzymierzonej armii amerykańskiej. „Jesteśmy pełni podziwu dla Pana osobiste, generale, i dla bohaterstwa armii amerykańskiej — powiedział Prezydent Bierut, podkreślając następnie doniosłą rolę, jaką odegrały formacje amerykańskie w ostatecznym złamaniu Niemiec hitlerowskich i w dziele zwycięstwa prawdy i sprawiedliwości. — Naród polski nie zapomni nigdy o Wielkim Prezydencie Stanów Zjednoczonych Franklinie Roosevelt, który w tak wielkim stopniu arzy-

czynił się do zwycięstwa Narodów Zjednoczonych. Naród polski pamiętać będzie zawsze o tym, co zrobił dla sprawy całego świata gen. Eisenhower i bohaterzy żołnierze amerykańscy, walczący ramie przy ramieniu z żołnierzem polskim, przelającym swoją krew na froncie zachodnim. Wspólna ta walka jest odnowieniem braterstwa broni polsko-amerykańskiego, zawartego 170 lat temu, gdy Pułaski i Kościuszko brali udział w walce o wolność i niepodległość narodu amerykańskiego. I dziś pragnieniem narodu polskiego jest, by sojusz ten utrwalał się i umacniał coraz bardziej. Witając Pana jako gościa — kończył Prezydent Bierut, — witamy Pana również jako jednego z naszych bohaterów i prosimy Pana, by chciał Pan przyjąć Order Grunwaldu I-ej klasy, przyznany Panu przez Prezydium K. R. N. w imieniu ca-

łego narodu polskiego.” Okrzykiem na cześć Stanów Zjednoczonych, Prezydenta Trumana i generała Eisenhowera zakończył Prezydent Bierut swoje przemówienie, po czym wśród niemilkających owacji zebranych przepasał generała Eisenhowera wstęgą Orderu Grunwaldu.

Po uroczystości dekoracji generał Eisenhower odpowiedział krótkim przemówieniem, w którym podkreślił wielki zaszczyt, jaki przypadł mu w udziale przez to, że może tu reprezentować naczelne dowództwo wojsk sprzymierzonych, których przelana krew zawdzięczać należy to największe w dziejach zwycięstwo, odniesione nad niebezpieczeństwem hitlerowskim. Generał Eisenhower wyraził następnie swój podziw dla bohaterstwa żołnierzy polskich, walczących pod jego dowództwem na zachodzie i oświadczył, że uczyni wszystko, by

ułatwić powrót żołnierzom polskim do kraju. „Dumny jestem — zakończył generał — z tak wysokiego odznaczenia i będę je z dumą nosił przez całe moje życie”.

Po przemówieniu generała Eisenhowera zebrani udali się na dziedziniec Pałacu Belwederskiego, zapelnionego delegacjami i pocztami sztandarowymi organizacji. Wśród wiatów zebranych generał Eisenhower przeszedł przed frontem pocztów sztandarowych. Następnie zebrani udali się do sal recepcyjnych, gdzie odbyło się skromne przyjęcie, w którym wzięli udział generał Eisenhower i jego żona, Prezydium K. R. N., członkowie Rządu, korpus dyplomatyczny i generalicja polska. W czasie przyjęcia prowadzone były rozmowy w tonie bardzo serdecznym. Około godziny 16-ej generał Eisenhower, żegnany przez Prezydenta Bieruta, udał się na lotnisko, skąd odleciał, pożegnany przez min. Rzymowskiego, dyr. Olszewskiego, dyr. Radziwiłła i innych.

Przed podpisaniem traktatu pokojowego z Finlandią i Rumunią

LONDYN (BBC). — W dniu wczorajszym Rada Ministrów spraw zagranicznych odbyła dwa posiedzenia. Pierwsze poranne pod przewodnictwem delegata Chin, a drugie popołudniowe pod przewodnictwem ministra Bevin.

Przedmiotem obrad wczorajszych było ustalenie ogólnych zasad traktatu pokojowego z Finlandią i Rumunią.

Jeżeli chodzi o traktat z Finlandią, to rzeczoznawcy dyplomatyczni są zdania, iż nie powinien on napotykać na większe

trudności, gdyż rząd fiński uznany jest przez wszystkie mocarstwa za rząd szczerze demokratyczny w sensie uchwał krymskich i to kwalifikuje go do zawierania umów międzynarodowych. W dodatku uprzednio w Moskwie ustalono już klauzule terytorialne.

W odniesieniu do Rumunii sfery dyplomatyczne są zdania, że sprawa Siedmiogrodu nie powinna następczo wleźć w grę. Jednakże koła brytyjskie utrzymują, że na miejscu, w Rumunii, należałoby prze-

prowadzić analizę stosunków wewnętrznych. W tym celu wysłana być winna komisja międzynarodowa, której rząd bukareszteński poczyniłby wszelkie możliwe ułatwienia. W związku z tym „Times” przypomina, że w czasie ostatniej konferencji prasowej ludowy komisarz do spraw zagranicznych Molotow stwierdził, że obecny rząd rumuński jest w całym tego słowa znaczeniu demokratyczny. Dlatego też byłoby wskazane odroczenie na czas późniejszy dyskusji co do charakteru rządu rumuńskiego.

„Times” stwierdza jeszcze, że wniosek radziecki winien być podstawą do dyskusji przy opracowywaniu traktatu pokojowego z Finlandią.

Zastępcem ministrów spraw zagranicznych przekazano opracowanie wniosku amerykańskiego, dotyczącego wspólnego zarządu powierniczego w koloniach włoskich.

Szóste posiedzenie Komisji Kontroli w Berlinie

BERLIN. — Korespondent radia brytyjskiego Norman Mac Donald donosi z Berlina, że w dniu wczorajszym odbyło się 6 posiedzenie Komisji Kontroli, na którym zapadły niezwykle istotne dla narodu niemieckiego uchwały.

W myśl uchwał tych żadnemu Niemcowi nie wolno uczestniczyć w organizacjach, mających na celu wyszkolenie wojskowe, nie wolno nosić żadnych odznaczeń i zakazane są wszystkie pochody i defilady, nie wyłączając parad, urządzanych przez byłych kombatanów. Postanowienia te zmierzają do wyplenienia ducha wojskowego w Niemczech.

Prócz tego zniesiono 26 rasowych i hitlerowskich ustaw t. zw. podstaw prawnych III Rzeszy.

Szóstym posiedzeniem Komisja Kontroli postanowiła traktować państwo niemieckie jako jednolitą całość gospodarczą. Prowadzona będzie wspólna polityka importowa i eksportowa, jednakże import zredukowany będzie do minimum, a walutą obowiązującą w transakcjach z zagranicą będzie dolar amerykański. Przewiduje się sprawiedliwy rozdział wszystkich nadchodzących do Niemiec towarów.

W odniesieniu do brytyjskiej, amerykań-

skiej i francuskiej strefy okupacyjnej postanowiono, że żołnierzom armii okupacyjnych wolno będzie kwaterować u Niemców i przebywać w ich towarzystwie.

POSIEDZENIE KOMISJI KONTROLI W WIEDNIU

WIEDEN. — Korespondent brytyjski w Wiedniu Patrick Smith donosi, że w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Sojuszniczej Komisji Kontroli, na którym postanowiono przychylić się do wniosku d-ra Rennera, który przewiduje zjazd delegatów partii z wszystkich krajów związkowych na dzień 24 września b. r. Patrick Smith jest zdania, że w ten sposób przyspieszy się stworzenie centralnego rządu austriackiego.

Jest rzeczą znaną, że w ten sposób Sojusznicza Komisja Kontroli nawiązała po raz pierwszy oficjalny kontakt z rządem d-ra Rennera.

Głównodowodzący francuskich sił okupacyjnych w Austrii, generał Betoire, udekorował wczoraj marszałka Związku Radzieckiego Koniewa orderem francuskiej Legii Honorowej.

Misja wojskowa ZSRR opuszcza Polskę

„Dziennik Ludowy” donosi: Wczoraj wczoraj Prezydent K. R. N. ob. Bierut wydał w Belwederze kolację pożegnalną, na cześć odjeżdżającej z Polski Wojskowej Misji Sowieckiej.

W przyjęciu wzięli udział szef Misji Wojskowej ZSRR w Polsce gen. Szatilow oraz jego najbliżsi współpracownicy: ambasador Lebediew wraz z członkami ambasady.

W otoczeniu ob. Prezydenta obecni byli: minister Jakub Berman, wiceminister spr. zagr. Zygmunta Modzelewski, zastępca marszałka Rol-Żymierskiego do spraw polityczno-wychowawczych gen. dyw. Marian Spychalski, gen. broni Władysław Korczyński. Zaproszeni goście przybyli w towarzystwie małżonki.

Na miejsce odjeżdżającej z Polski Misji Wojskowej ZSRR urzędować będzie tak-

normalnie przed wojną, attaché wojskowy przy ambasadzie sowieckiej w Warszawie.

MIN. SPR. ZAGR. LUXEMBURGU W WARSZAWIE

WARSZAWA. — W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych przybył do Warszawy minister spraw zagr. Wielkiego Księstwa Luksemburg p. Józef Bech w towarzystwie radcy Ministerstwa Spraw Zagranicznych Kaufmanna.

POSŁOWIE BRYTYJSKY BADAJĄ STOSUNKI NA WĘGRZECH

LONDYN (BBC). — W dniu wczorajszym przybyli do Budapesztu dwaj członkowie parlamentu brytyjskiego, celem przestudiowania na miejscu stosunków, panują-

TOJO PRZETRANSPORTOWANY DO WIĘZIENIA

WASZYNGTON. — W dniu wczorajszym Hideki Tojo przetransportowany został ze szpitala do więzienia, gdyż stan jego zdrowia po dokonaniu zamachu samobójczego znacznie się poprawił.

Dowódca 8 armii amerykańskiej okupującej centrum wyspy Honszu, generał Eichelberg stwierdził, że liczba wojsk okupacyjnych na terenie Japonii nie musi przekraczać 400.000.

Generał Mac Arthur otrzymał wczoraj z Białego Domu dalsze wytyczne w sprawie okupacji Japonii.

Proces kata z Belsen

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi, że w dniu dzisiejszym trybunał, sędziący Józefa Kramera i jego 44 pomocników udaje się z Lüneburga do Belsen, celem przeprowadzenia wizji lokalnej.

Wczoraj na sali sądowej wyświetlany był film, obrazujący obóz koncentracyjny w Belsen. Film ten sporządzony został przez Anglików w dniach od 6 do 26 kwietnia b. r.

Po zakończeniu wyświetlania filmu zeznawał jako świadek jedyny obywatel brytyjski, który przebywał w Belsen. Pochodzi on z wyspy Jersey i opowiada, że w baraku jego przebywało około 500 więźniów, którzy chcieli na dezynterie. W baraku tym panowała straszna wilgoć. Więźniowie przez 5 dni nie otrzymywali ani jedzenia ani picia, a musieli przy tym ciężko pracować przy uprzątnięciu trupów. Codziennie z baraku wynoszono 7 — 8 zmarłych. Świadek widział raz na własne oczy, jak w nocy jeden z więźniów wykroił zczerniałemu trupowi zmarłego towarzysza kawałek nogi i przedkładał go do ust.

Zeznania świadka wywarły na trybunale bardzo wielkie wrażenie.

Częstochowa miastem wojewódzkim

WARSZAWA (Polpress). — Ponieważ zarówno w prasie, jak i w szerokiej kolach obywateli Rzeczypospolitej wielkie zainteresowanie budzi problem przyszłego podziału administracyjnego kraju, przedstawiciel Polpressu zwrócił się do obywatela wiceministra Administracji Publicznej, aby u źródła zaczął w sprawie, mającej tak doniosłe znaczenie, od właściwego bowiem podziału administracyjnego kraju należy w pierwszej linii także i sprawność rządów, a co za tym idzie dobrobyt ogółu.

Przed wszystkim chodzi o wyjaśnienie, jakie już w tym kierunku poczyniono kroki, ewentualnie jakie wprowadzono zmiany, zwłaszcza w czasach ostatnich. Odpowiadając na to pytanie, należy wyjaśnić, że za główną podstawę podziału administracyjnego Rzeczypospolitej ciągle jeszcze służą granice jednostek administracyjnych z roku 1939.

Uchwały Rady Ministrów z dnia 7 lipca b. r., które dopiero weszły w życie, wprowadzają zmiany, narzucające się niejako przez konieczność doraźnego uregulowania potrzeb administracyjnych w związku z tym, że granice naszego państwa zostały znacznie zmienione w porównaniu do roku 1939. Ten podział administracyjny ma atoli charakter wybitnie tymczasowy. Dalesze zmiany zostaną wprowadzone dopiero po pewnych studiach, które prowadzone są w Ministerstwie.

Jakie są projektowane zmiany w podziale administracyjnym?

Już dzisiaj można powiedzieć, że koniecznością będzie wprowadzenie do dotychczasowych jednostek administracyjnych co najmniej dwóch nowych województw. — **Województwo poznańskie będzie podzielone z tym, że stworzy się województwo kaliskie.** Województwo poznańskie obejmować będzie zachodnią część województwa obecnego, zaś kaliskie — południowo-wschodnią część, oczywiście z pewnymi uzupełnieniami i zmianami. Drugą nową jednostką będzie województwo siedleckie, które ani komunikacyjnie, ani gospodarczo nie łączy się absolutnie ani z województwem lubelskim, ani też z województwem białostockim.

Obecnie Śląsk Opolski stanowi okręg ziem odzyskanych i jest administrowany przez województwo śląsko-dąbrowskie — z siedzibą w Katowicach. Tutaj są duże trudności z podziałem tego obszaru. **Jeszcze jednym obszarem, który sprawia duże trudności, jest obszar dotychczasowego województwa kieleckiego.** Zająłby prawdopodobnie konieczność stworzenia nowego województwa częstochowskiego i przeniesienia siedziby województwa z Kielca do Radomia. Rozważana jest także ewentualność jeszcze jednego województwa na północnym wschodzie, a mianowicie województwa suwalskiego. Zagadnienie województwa kieleckiego oraz siedleckiego łączy się jeszcze z jednym poważnym problemem, z województwem warszawskim i projektem stworzenia t. zw. województwa stołecznego.

Od dawna rozważano projekt stworzenia wokół dzisiejszej Warszawy osobnej jednostki administracyjnej, ściśle związanej z samym miastem, a więc jednostką, która nazywa się województwem stołecznym.

Przed wojną mieliśmy tylko jedno województwo grodzkie i tym było miasto stoł. **Warszawa**, na czele którego stał komisarz Rządu na m. st. Warszawa. Komisarz Rządu miał wszelkie uprawnienia wojewody, ale był oprócz tego prezydent miasta, podległy komisarzowi. Wszyscy inni przew-

denci miast i starostwie grodzcy podlegali odpowiednim wojewodom. Obecnie mamy dwa miasta o charakterze województwa grodzkiego: **Warszawę i Łódź**, gdzie prezydenci miast są jednocześnie wojewodami grodzkimi. Ostatecznie uregulowanie stosunków administracyjnych tych miast nie zostało jeszcze przeprowadzone. Jest jednak odpowiedni projekt opracowania ustroju Warszawy i Łodzi. Zagadnienia ustrojowe tych miast ściśle jednak są uzależnione od granic województw grodzkich.

Skład Rad Narodowych, Wydziałów Wojewódzkich, kompetencje prezydenta miasta, a równocześnie wojewody grodzkiego — muszą być należycie uregulowane. Rozwiązanie sprawy województwa stołecznego

Cesarz Japonii abdykuje

NEW YORK (Polpress). — Agencja Reutersa donosi z Tokio, że cesarz japoński Hirohito ma jakoby zamiar abdykować. Młodszy brat cesarza, książę Czi-Czi-Bu będzie prawdopodobnie sprawował regencję do chwili dojścia do pełnoletności 13-letniego następcy tronu księcia Akihito.

Czi-Czi-Bu od sześciu lat nie brał żadnego udziału w życiu publicznym Japonii i bardzo rzadko zjawiał się na dworze cesarza.

Obecnie kilka dni temu przybył do Tokio. Cesarz Hirohito często konferuje ze swymi braćmi i innymi członkami swojej rodziny.

Zdaniem korespondentów pism amerykańskich wskazuje to na chęć cesarza zwiększenia wpływów jego rodziny na życie polityczne Japonii. Jak wiadomo premier Higashiguni jest również członkiem rodziny cesarza, mianowicie wujem jego żony.

ARESztOWANIE JAPONSKICH PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

MOSKWA (Polpress). — Agencja Tass donosi z Tokio, że były japoński minister przemysłu i handlu Nobusuke Kiki, który figuruje na liście przestępców wojennych zjawiał się w sztabie 8-mej armii amerykańskiej i został aresztowany.

Zostali aresztowani również przestępcy wojenni pułkownik żandarmerii Seitsoi Ota i pułkownik Hirost Takeucy.

W okolicach Tokio oficerowie wywiadu amerykańskiego aresztowali jednego z przywódców tajnego stowarzyszenia terrory-

łączy się ściśle z utworzeniem sąsiednich województw i bez wyznaczenia granic tych województw nie może być rozwiązane, a więc trzeba utworzyć województwo siedleckie, przekształcić województwo kieleckie na województwo radomskie oraz stworzyć nowe województwo od strony północno-zachodniej, t. j. województwo mazowieckie, z siedzibą w Płocku lub Ciechanowie.

W Ministerstwie jest też rozważany projekt stworzenia z **Gdańska, Sopotu i Gdyni** jednego województwa grodzkiego. Wymaga to jeszcze przeprowadzenia studium regionalnego i uzgodnienia. Chcąc przeprowadzić wszystkie te zmiany, konieczna jest sumienna praca naukowa, celem uwzględnienia całokształtu stosunków komunikacyjnych, gospodarczych i społecznych.

ZNISZCZENIE FORTYFIKACJI NADBRZEŻNYCH W ZATOCE TOKIJSKIEJ

NEW YORK (Polpress). — Prasa amerykańska donosi, że system fortyfikacyjny głęboko rozbudowany przez Japończyków w zatoce tokijskiej został zniszczony. Zniszczono również ponad 50 japońskich kieszonkowych łodzi podwodnych, oraz ponad 100 t. zw. samobójczych łodzi podwodnych. Wystrzelono w powietrze 25 baterii obrony wybrzeża tokijskiego.

NOWY GUBERNATOR KOREI

LONDYN (Polpress). — Na zebraniu, w którym brali udział przedstawiciele wszystkich ugrupowań i partij politycznych koreańskich, naczelny dowódca sojusznicych wojsk okupacyjnych, generał Hodge oświadczył, że japoński generał-gubernator Korei Nobuaki Abe został złożony z urzędu. Stanowisko jego obejmie amerykański generał Schick.

CHINY PROSZĄ O POMOC W ROZBRAJANIU JAPONCZYKÓW

CZUNG-KING. — Z Czung-Kingu donoszą, że rząd chiński zwrócił się do rządu Stanów Zjednoczonych z prośbą o pomoc, którą mają wojskom chińskim udzielić oddziały amerykańskie w rozbrojeniu oddziałów japońskich w Szanghaju, Pekinie i Tientsinie.

Angielsko-amerykańskie rozmowy w sprawie nafty

LONDYN (Polpress). — Minister spraw wewnętrznych Stanów Zjednoczonych Harold Ickes przybył do Londynu, żeby przeprowadzić z angielskim ministrem opał i energii elektrycznej Emanuelem Shinwellem i ministrem finansów Daltonem pertraktacje w sprawie zawarcia angielsko-amerykańskiej umowy naftowej. Ickes oświadczył na konferencji prasowej, że nie przypuszcza, by umowa ta miała ograniczać produkcję i wprowadzać kontrole cen. „Zasada wolnej konkurencji pomiędzy producentami będzie utrzymana” — oświadczył Ickes. Na zapytanie, czy projekt oddania produkcji nafty pod kontrolę organizacji Narodów Zjednoczonych ma szansę zrealizowania, Ickes odpowiedział: „Wątpię, żeby przemysł naftowy w Stanach Zjednoczonych zgodził się podlegać jakiegokolwiek organizacji czy to narodowej, czy międzynarodowej”.

NOWY POSEŁ AMERYKAŃSKI W FINLANDII

WASZYNGTON (Polpress). — Prezydent Truman mianował jednego z wyższych urzędników ministerstwa spraw zagranicznych Maxwella Hamiltona posłem Stanów Zjednoczonych w Finlandii.

MARSZAŁEK MONTGOMERY W DRODZE DO PRAGI

PRAGA. — Dzisiaj przybywa do Pragi marszałek Montgomery, który ma złożyć wizytę prezydentowi Edwardowi Benesowi, który odznaczył go jednym z najwyższych odznaczeń czeskich, orderem „Białego Lwa”. Ludność Pragi szykuje przywitać go marszałkowi entuzjastyczne przyjęcie.

POMOC AMERYKI DLA EUROPY

WASZYNGTON. — Po przybyciu do Waszyngtonu prezydent Truman złożył oświadczenie na temat pomocy gospodarczej dla krajów europejskich. Prezydent stwierdził, że rząd Stanów Zjednoczonych poczynił wszystkie konieczne przygotowania dla zapoczątkowania potrzeb żywnościowych Europy, jednakże przed końcem bieżącego roku Stany Zjednoczone nie będą mogły dostarczyć cukru, tłuszczów i olejów.

PREMIER CHIŃSKI W PARYŻU

PARYŻ (Polpress). — Premier chiński dr. Sung-Tse-Wen przybył do Paryża, celem omówienia z gen. de Gaulle trudności wynikających na terenie Indochin, z powodu

nie dopuszczenia przez naczelnego dowódcę wojsk chińskich na tereny zajęte przez wojska chińskie delegata francuskiego gen. Alessandri. Oficjalne koła francuskie zapowiedziały z ruchem separatystycznym opłacanym przez Japończyków, który szerzy się w Annamie.

PROCES PIERRE LAVALA

PARYŻ. — Z Paryża donoszą, że proces Pierre Laval rozpocznie się prawdopodobnie 4-go października. Przewód sądowy przeprowadzony będzie w Palais de Luxembourg w Paryżu.

Zatrute strzały

Genialny wynalazek

Ludziska się skarżą, że jeszcze tu i ówdzie są usterki. W naszym wiecie, aparacie administracyjnym. Nie ma co — są. Warto by je usunąć. Ministrowie zapewniają, że robią wszystko, aby zło zwalczyć. Benel A jednak... Gdy znajdzie się ktoś, kto pragnie im w tej ciężkiej i pożytecznej pracy pomóc — lekkomyślnie odrzucają życliwą dłoń!

Naprzykład taki wypadek. Mieszkaniec Krakowa, ob. M. K., zaprzagnął rozwiązać zagadnienie buchalteryjnego naczy niowego przemysłu browarnianego. Pomyślał, pomyślał — i rozwiązał. Wystosował więc odpowiedni memoriał do ob. Ministra Przemysłu i Handlu. Pomyśl jest genialny i prosty zarazem. Jak wszystkie, zresztą, genialne pomysły. Wynalazca zaznacza na wstępie, że owo zagadnienie „nie zostało dotychczas rozwiązane przez pp. profesorów w Europie, natomiast rozwiązane i uporzędkowane przeze mnie”. A oto ów prosty sposób. Przytaczam in extenso z kopii memoriału łaskawie mi udzielonej przez wynalazcę:

„Jeden promil zagadnienia konta naczyniowego klienta w browarze do buchalteryjnego zamknięcia. Na dzień 1. I. 1945., należało się u klienta z tytułu otwartego rachunku naczyniowego: 3/I. 45/2. 40/3. 60/4. 600 butelek po piwie, 700 butelek lemoniadówek. 40 skrzyń i 5 syfonów. Z powodu działań wojennych niektóre naczynia zostały uszkodzone, ale jednak klient pragnie ten rachunek pokryć w następujący sposób: Za 3/I. zwraca 1/II, za 2/II jako mechanik wykonał pewną reparację w browarze 5/2

Indie będą samodzielne!

LONDYN. — Nowy plan brytyjski co do Indji będzie rozpatrywany na najbliższym posiedzeniu Komitetu Partii Kongresowej, które odbędzie się już wkrótce w Bombaju. Liga Muzułmańska studiuje również uważnie projekty brytyjskie. Plany rządowe w sprawie Indji znalazły przychylny przyjęcie wśród ludności angielskiej.

Po wyborach do centralnego indyjskiego ciała ustawodawczego ma być powołana do życia specjalna komisja doradcza, która zajęła by się opracowaniem ustawy konstytucyjnej.

Celem konferencji w Bombaju jest zdecydowanie czy tak zwany plan Crippsa, który został odrzucony przez Hindusów w roku 1942, odpowiada obecnym warunkom i czy jest możliwy do przyjęcia.

Rozpatrywane będą również sprawy, dotyczące traktatu angielsko-indyjskiego. — Prasa indyjska jest pełna rezerywy w stosunku do planów i projektów brytyjskich, uważając je za zupełnie nie wystarczające i nie uwzględniające wszystkich postulatów indyjskich.

SYTUACJA DEPORTOWANYCH W ZACHODNICH NIEMCZECH

LONDYN (Polpress). — Przedstawiciel UNRRA, który zwiedził obozy dla deportowanych w brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej, donosi, że sytuacja byłych ofiar hitleryzmu jest bardzo ciężka. W brytyjskiej strefie okupacyjnej i w niektórych rejonach amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemcy otrzymują więcej żywności niż deportowani. W wielu obozach deportowani znajdują się jeszcze z drutem kolczastym pod strażą wojskową, podczas gdy Niemcy mają pełną swobodę ruchów. Beczynność i pobyt w zamkniętych obozach powoduje u deportowanych zwyrodnienia moralne, fizjologiczne i seksualne. Dochodzi często do bójek i kradzieży. Jeżeli stan ten nie ulegnie zmianie, wówczas — stwierdza delegat UNRRA — może dojść w zimie do zamieszek i masowych samobójstw. Wśród deportowanych znajdują się Polacy, Żydzi, Grecy, Jugosłowianie, Ukraińcy, Włosi i przedstawiciele wielu innych narodowości.

W kilku wierszach

Paryż. W Tulonie doszło do rozruchów głodowych. Manifestujący domagali się uregulowania sytuacji żywnościowej.

Moskwa. TASS donosi, że zakłady Forda popierały zbrojenia niemieckie nawet w czasie wojny. Do 1942 roku Niemcy dostali przeszło 100.000 samochodów ciężarowych od zakładów Forda.

Moskwa. Kuźnieckie zakłady przemysłowe dostarczyły w czasie wojny stali na 100 milionów pocisków i 50 tysięcy czołgów.

Londyn Minister spraw wewn. U. S. A. Ickes oświadczył, że zostanie zawarte porozumienie między W. Brytanią, a USA w sprawie nafty na Środkowym Wschodzie.

Paryż. Połączenie telefoniczne między Egiptem, Palestyną, Libanem i Transjordanią zostało przywrócone.

Paryż. Rozpoczęły się pertraktacje między francuską, a radziecką delegacją związków zawodowych w sprawie zawarcia porozumienia.

Nowy Jork. Żołnierze japońscy w mieście Dzin-sen na Korei otworzyli ogień na grupę Koreańczyków. Dwie osoby zabito.

Manifestacje na rzecz Polski w Chile

NOWY JORK (Polpress). — Komitet Patriotów Polskich w Chile i „Alianza intelectual de Chile” zwołały w Santiago de Chile masowy wiec dla uczczenia nowej demokratycznej Polski. Na wiecu obecni byli m. in.: prezes „Alianza intelectual de Chile”, poeta Angel Gruchaga, wybitny poeta chilijski, senator Pablo Neruda, sekretarz „Union de la Victoria”, poseł Carlos Rosales, senator Elias La Ferte, przedstawiciel partii radykalnej Alejandro Rios Valdina, sekretarz Związku Górników Paulino Conza les Alberdi.

Przewodniczył zebraniu poseł czeski Jan Havesa. Artysty polscy i chilijscy wykonali szereg utworów polskich. Zebranie znalazło szerokie echo w całej polonii chilijskiej i przyczyniło się do wzmocnienia więzów przyjaźni między Chile a nową Polską.

W OBOZIE DLA PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że w obozie Luft w rejonie Frankfurtu umieszczono wielu hitlerowskich przestępców wojennych. Wśród więźniów tego obozu znajdują się marszałek Kesselring, generał Guderian, minister Fritz Sauckel, minister Rittel, dawny ambasador niemiecki w Argentynie von Epp, admirał Horthy i wielu innych. Na czele obozu stoi amerykański pułkownik William Phillips z Kalifornii. Więźniowie otrzymują racje żywnościowe, zawierające 180 kaloryj dziennie. Stan zdrowia więźniów jest dobry.

Nieladnie, ob. Ministrze, Nieladnie!!!
B. Braziński

Z dni zniszczenia osiedla żydowskiego w Częstochowie

(W trzecią rocznicę „akcji”)

W nocy z 21-go na 22-go o godzinie 3-iej getto zostało otoczone przez żandarmerie, szupowców i Ukraińców, a o godz. 5-iej nad ranem „akcja” się rozpoczęła.

Jak mówki ze zburzonego mrowiska biega tysiące ludzi z mieszkania do mieszkania, z domu do domu, z ulicy na ulicę. — Jedni dźwigają plecaki, inni pierzyny, tobołki lub naczynia. Co parę kroków napatyka się uzbrojonych od stóp do głowy Ukraińców lub żandarmów, którzy ciosami kolb, uderzeniami i rykiem kierują wszystkich do Metalurgii przy ul. Krótkiej, gdzie znajdowały się szopy, t. j. warsztaty pracy. Odrzuca się żony od mężów, dzieci od matek i biada temu, kto by odważył się żegnać z żoną lub z dzieckiem. Pada od kuli mordercy i żegnając swoich najbliższych, żegnają się z życiem.

Wśród setek zamordowanych ciał maszerują kaci niemieccy, siejąc zniszczenie i śmierć. Pod strzałami zbiorów padają ofiary starcy, chorzy, dzieci oraz ci, którzy nie chcą się rozstać z najbliższymi. Na ulicach rozgrywa się dantejskie sceny, krzyki i jęki mordowanych mrozą krew w żyłach. Matki, oszalałe z rozpacz, nawołują swoje zagubione dzieci, pedzą, nie zważając na nic, aż padają z roztrzaskanymi czaszkami. Płacz dzieci szukających swych matek rozdziera serce. Chorzy z zakażonego szpitala w przerażeniu uciekają i padają u bram, trafieni kulami siepaczy. Przed bramami Metalurgii stoją cienie ludzkie z czerwonymi książeczkami w ręku — świadectwem użyteczności i produktywności ich posiadacza, stoją w olbrzymim, ponurym szeregu, posuwającym się zwolna w kierunku wejścia. Tu stoi krwawy pies policyjny, naczelny mordero, kapitan Degenhart, który wskazuje ruchem laseczki: „na prawo”, „na lewo”, kierując się nie wartością książeczki, którą przeważnie zdziera, ale jakimś nieobliczalnym kaprysem. I tak wędrują podarte czerwone książeczki do kosza, a ludzie do wagonów bydłowych, gdzie każdemu zbiry odbierają paczki, ściągają buty i pakują po 120 ludzi do wagonu. Tylko małej garstce udaje się dostać do „shopów”.

Plonem tego dnia jest wysyłka 8 tysięcy i zamordowanie kilkuset Żydów.

Nazajutrz wszystkie ulice getta są silnie strzeżone. Częste odgłosy strzałów dochodzą z dzielnicy opróżnionej już z Żydów. To morduje się tych, którzy próbowali się ukryć w piwnicach, na strychach lub innych kryjówkach. Także i w innych dzielnicach getta padają częste strzały, uśmiercając śmiało, którzy ważyli się wyjrzeć przez okno lub ukazać się na balkonie.

Przez dalsze cztery dni wszyscy trwają w nateżonym oczekiwaniu. U niejednego błyska niska nadzieja, a może... może jednak już na tym się skończyło i nie się dalej nie stanie?

Cztery dni, cztery długie, straszliwe lata ciągnęło się to wyteżone oczekiwanie. Piątego dnia, w dniu 27 września, spada na getto tragiczna wiadomość, że znowu z innej dzielnicy wypędza się Żydów. Wszyscy spędzeni zostają na duży plac Nowego Rynku, gdzie odbywa się „selekcja”. Tysiące ludzi, ustawionych w dwa długie, ciasno stojące szeregi. Dziesiątki żandarmów i gestapowców oraz setki Ukraińców otaczają plac. Panuje grobowa cisza. Słychać tylko jakający się głos krwiożerczego, okrutnego szefa policji, Degenharta: „zawód twój” — „dein Beruf” i nie czekając na odpowiedź wskazuje swą laseczką ponad głowę. Swoim charakterystycznym „na prawo”, „na lewo”, decyduje o śmierci i życiu każdego człowieka.

Także i ten dzień przyniósł obfity, krwawy plon: 6 tysięcy wysłanych do wagonów na spalanie w Treblince, setki trupów na miejscu.

Nagle u straceńców, czekających na

śmierć — nowy cień nadziei: oto żandarmi sprowadzili do „shopów” pewną ilość ludzi, którzy wykupili się u nich pieniędzmi i złotem. Na tej podstawie zaczyna się w „shopach” zbierać dla żandarmów okupy za najbliższych. Żydzi wyrzekają się wszystkiego, co posiadają. Oddają wszystko, pieniądze, złoto, rodzinne klejnoty, które przechodzili z pokolenia w pokolenie, byleby tylko ratować swoich najbliższych, którzy tam w swoich domach czekają na śmierć. Zawiniątka ze złotem i kosztownościami dostają się do rąk żandarmów, — a oszukani Żydzi — do wagonów bydłowych do Treblinki.

Pięć tygodni trwał straszliwy koszmar „akcji”.

Głód i śmierć panowały się wezzechładnie. Około 40.000 Żydów wysłanych zostało do Treblinki, około 2.000 padło na miejscu.

a tylko 6 i pół tysiąca zostało przy życiu na dalsze prześladowania i tortury.

Getto jest już „wyrznięte”. Panuje śmiertelna cisza. Tylko z szeroko otwartych okien wieje pustka śmierci, unosi się straszliwa, bezdzwięczna melodia zagłady i zniszczenia. Płaczą ściany świetlicy, które w ciągu 19 miesięcy wchłoneły w siebie serdeczną ofiarności młodocianych pracowników świetlicy i radosne głosy 2.000 dzieci, które tu swój ciepły dom znalazły. Płacz dom sierot, który w ciągu 19 miesięcy chronił, karmił i ogrzewał 150 sierot, a teraz sam został osierocony.

Straszliwy tajfun szalał w getcie przez pięć tygodni, niosąc ze sobą śmierć i zniszczenie, a na wzgórzach z tysięcy zamordowanych ciał niemieccy mordercy, synowie „herrenvolku”, tańczyli swój upiorny taniec zagłady, ku czci „Trzeciej Rzeszy”.

Częstochowa, 22. IX. 1945 r. L. Brenner.

KRONIKA

Uwaga! Uwaga! Partyzanci z konspiracji

W niedzielę, dnia 23 b. m. o godz. 10-iej w sali Teatru Miejskiego odbędzie się zebranie wszystkich uczestników walki z okupantem. Zbiorą się partyzanci wszystkich uznanych organizacji: A. L., A. K., B. CH., P. A. L. i t. d. oraz ofiary po poległych w walce.

Zebrani zostaną zarejestrowani.

Przypominamy — w niedzielę o godz. 10-iej w Teatrze Miejskim.

Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej Zarząd Powiatowy w Częstochowie zawiadamia, że od poniedziałku, dn. 24 b. m., rejestracja b. uczestników konspiracji odbywać się będzie w lokalu przy ul. Śląskiej Nr. 4 w podwórzu w godz. od 10 do 16.

Komunikat Organizacji Młodzieży TUR.

Komitet Miejski Organizacji Młodzieży TUR w Częstochowie podaje do wiadomości swych członków i członkiń, że w dniu 24 b. m. o godz. 19-iej w lokalu własnym O. M. TUR, Kopernika 6, odbędzie się zebranie organizacyjne, na którym delegat Komitetu zada sprawozdanie z Ogólnokrajowej Konferencji O. M. TUR w Koszalinie. Obecność wszystkich ze względu na ważność tematu obowiązkowa.

Zebranie księgowych, bilansistów i rewidentów

Koło księgowych przy Izbie Przemysłowo-Handlowej zwołuje na dzień 26 wrześ-

nia b. r. o godz. 17-iej ogólne zebranie księgowych w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej (Aleja N. M. P. 33. I p.), na którym omówione będą sprawy organizacji księgowych i sił pomocniczych oraz nowy, jednolity plan kont, który obowiązywać będzie od 1946 roku.

Z uwagi na ważność spraw i celem przeprowadzenia ewidencji księgowych z terenu powiatu częstochowskiego, wzywa się wszystkich zainteresowanych do punktualnego stawienia się na zebranie.

Rezolucja obywateli gm. Przyrów

Na ogólnym zebraniu w dniu 16. 9. 45 r., wszyscy mieszkańcy gminy Przyrów pod przewodnictwem wójta ob. Kazimierza Zbrojkiewicza uchwalili następującą rezolucję:

Pkt. 1. Na ręce ob. Starosty powiatu częstochowskiego mieszkańcy gminy Przyrów składają podziękowanie dla Armii Czerwonej za przekazanie naszej Polskiej Marynarce Wojennej 23 jednostek bojowych morskich, co jest dowodem ścisłej polsko-radzieckiej przyjaźni, jak również jest wielkim wkładem do odbudowania floty morskiej Polski.

Pkt. 2. Mieszkańcy gminy Przyrów zakła dają ostry protest przeciw skazaniu przez władze angielskie 4 naszych braci Polaków na karę śmierci, a kilku na długoletnie więzienie.

Z życia Stronnictwa Demokratycznego

Wychodząc ze słusznego założenia, iż w obecnym okresie budowy gmachu wolnej, niepodległej i demokratycznej Polski, obowiązkiem każdej dbalej o trwałe fundamenty tego gmachu organizacji — jest propagowanie i utrwalenie wśród najszerzszego mas społeczeństwa zasad prawdziwej Demokracji. Zarząd Stronnictwa Demokratycznego w dniu 16 b. m. urządził publiczne zebranie swych członków i sympatyków w sali kameralnej Teatru Miejskiego.

Na zebraniu tym zostały wygłoszone dwa odczyty. Pierwszy na temat: „Demokracja i Pseudodemokracja” — prelegent ob. Kapalski Damazy — wice-prezydent miasta, i drugi na temat: „Chwila obecna” — prele-

gent ob. Zagórski Józef, b. poseł ziemi częstochowskiej na Sejm Ustawodawczy.

Po krótkim powitaniu zebranych przez przewodniczącego tut. Stronnictwa Demokratycznego ob. inż. Palczewskiego, wysłuchano z uwagą pierwszego mówcę ob. Kapalskiego. Na wstępie prelegent zaznaczył, iż słowo „demokracja” jest dzisiaj zbyt nadużywane, szafują nim nawet ci, co z ideą demokratyczną nie mają nic wspólnego. Kto jest prawdziwym demokratą? Na pytanie to odpowiada prelegent krótko i zwięźle: ten, kto współżyje z drugimi po linii równości i braterstwa, kto dąży do polepszenia losu każdego obywatela, bez różnicy na rasę, narodowość, stan, pochodzenie. Demokracja jest troską o człowieka. Jest troską o ogół obywateli, jest ideą człowieczeństwa. Omówiwszy następnie w krótkości cele Demokracji, mówca zaznajomił słuchaczy z demokratycznymi zarządzeniami obecnego rządu. A więc — przeprowadzenie reformy rolnej, upaństwowienie przemysłu i kopalń przez co dochód idzie na rzecz państwa a nie jednostek, dalej rozwój spółdzielczości, udostępnienie oświaty dla mas pracujących, postawienie wojska na stopie demokratycznej przez umożliwienie zdolnym jednostkom pochodzącym z ludu osiągnięcia odpowiednich stopni wojskowych. — oto krótki bilans dokonanych prac. Są jeszcze niedociągnięcia, lecz i te będą usunięte.

Apelem do społeczeństwa, by wstępowaaniem do szeregów stronnictw demokratycznych, powiększali grupę pożytecznych obywateli Państwa, zakończył prelegent swój interesujący odczyt.

Streszczenie drugiego odczytu: „Chwila obecna”, wygłoszonego przez ob. Zawórskiego, podamy w następnym sprawozdaniu.

Na zebraniu tym, które było nader liczne, powzięto wśród burzliwych oklasków rezolucję w sprawie wyroku angielskiego w Doderborn.

Był to jeszcze jeden protest przeciw wyrokowi i żądanie zawieszenia jego skutków.

M. W.

Miesiąc pomocy dzieciom

Zima nadchodzi. Nędzy w mieście nie brak. Zarząd Miejski nie podoła sam trudnościom, w akcji musi wziąć udział całe społeczeństwo. Zwłaszcza jeżeli chodzi o naszą przyszłość — o dzieci.

Zima nie może zastać najmłodszych obywateli miasta bosych i nieodzianych. Staraniem ludzi dobrej woli powstał Komitet, który organizuje miesiąc pomocy dla najbardziej potrzebujących dzieci.

Od 23 września do 14 października obywatele miasta będą mieli możność okazać dobre serce i wyrobienie obywatelskie.

Hasłem tego miesiąca niech będzie: ani jednego dziecka bez dobrych butów i ciepłej odzieży w naszym mieście. Zima nie będzie wrogiem dziecka. Dziecko polskie w pierwszą zimę w wolnej Polsce będzie spokojne i wesole. Pokażemy, że Kochamy swoje dzieci. Stajemy wszyscy do apelu. Każdy zbywający grosz dla biednych dzieci.

W każdą niedzielę odbywać się będą kwesty uliczne. Pobijemy rekord datków, bo to dla najmłodszych dzieci, dla tych istot, które okrutna i barbarzyńska wojna pozabawiła rodziców lub środków, które bezradne i bezbronne cierpią niedole.

Dla tych musimy dać wiele. Niechaj uczują, że nie są same, że społeczeństwo pamięta i myśli o nich. Hasłem więc dni najbliższych: bijmy rekord ofiarności. Z. F.

Niedzielne dyżury lekarzy

23 września w niedzielę dyżurują następujący lekarze:

Internista — Grott Józef, Ogrodowa 49.

Chirurg — Dykier Eugenia, Wolności 29.

Ginekolog — Kluczewski Józef, Śląska 5.

Laryngolog — Głabisz Stefan, Jasnogórska 7/9.

Okulista — Kulesza Jan, Katedralna 7.

Dentysta — Pierzgańska Dobrosława, Aleja 18.

Zabawa taneczna w Kasynie Oficerskim w Domu Księcia

Tow. Przyj. Żołnierza urządza w nocy z soboty na niedzielę wielką zabawę taneczną w Domu Księcia, urozmaiconą wielo niespodziankami. Początek o godz. 22-iej. Wstęp tylko 30 zł. Bufet tani. Orkiestra doborowa.

Czysty dochód przeznaczają się na pomoc rodzinom poborowych oraz na rzecz zdemobilizowanych żołnierzy.

Zabawa taneczna w „Polonii”

(a) W ramach akcji pomocy dzieciom robotniczym pod protektorem Prezydenta Miasta 22 września r. b. o godz. 8-iej wieczorem odbędzie się zabawa taneczna w hotelu „Polonia”, z której dochód przeznaczony jest na dożywianie i rozrywki dla dzieci pracowników fabrycznych.

Sadzimy, że cel zabawy przyciągnie jak najliczniejsze grono gości, a zabawa na pewno sprawi każdemu dużą przyjemność.

Zabawa taneczna w Straży Pożarnej

Rada Zakładowa Miejskiej Straży Pożarnej w Częstochowie zaprasza na zabawę taneczną, która odbędzie się w dniu 22 bm., wszystkich swoich sympatyków. Początek zabawy o godz. 20-iej.

Orkiestra doborowa w zmienionym składzie. Bufet na miejscu.

Dochód przeznaczony na potrzeby Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej w Częstochowie.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Dziś, w sobotę 22 b. m., o godz. 19-iej oraz jutro w niedzielę 23 b. m. o godz. 16-iej i 19-iej (dwa przedstawienia) w dużej sali Teatrów Miejskich „Ludzie na krze”, sztuka w 3-ach aktach W. Wernera, w tłum. M. Szykowskiego. Obsada premierowa z L. Korwin, St. Łopuszańska, E. Dobrowolskim, B. Orlińskim i Z. Salaburskim w rolach głównych. Reżyseruje A. Kwiatkowski. Dekoracje Wł. Wagnera.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-iej do 12-iej i od 14-iej do rozpoczęcia I aktu.

Od wtorku 25 b. m. „Skiz” Gabrieli Zapolskiej z występem gościnnym znakomitych artystów Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie. Grają: Mieczysława Ćwiklińska, Jadwiga Baronówna, Wiktor Biegański i Tadeusz Wesołowski. Reżyseria dyr. Emilia Chaberskiego. Zapowiedź występu Mieczysławy Ćwiklińskiej w otoczeniu innych znakomitych artystów wywołała w naszym mieście zrozumiałe zainteresowanie.

Gościnnie występ prof. Nawrockiego

Dnia 22 b. m. o godz. 18-iej odbędzie się w sali Starostwa Powiatowego (Sobieskiego 7) koncert muzyki polskiej najwybitniejszych kompozytorów. Wystąpią: Stanisław Nawrocki, wirtuoz - pianista, Zofia Zeyland — sopran, Franciszek Paccia — tenor.

W dniu tym publiczność będzie mogła ocenić wartość i piękno muzyki rodzimej oraz artystów i wysoki poziom wykonawców, którzy fascynującem wprost wykonaniem przyciągnęli mnóstwo słuchaczy na poprzednich koncertach.

Ze zjazdu Straży Pożarnych Ochotniczych powiatu częstochowskiego

Dnia 9 września 1945 w gmachu Starostwa Powiatowego przy ul. Sobieskiego odbył się Zjazd 342 delegatów Straży Pożarnych Ochotn. pow. Częstochowskiego, reprezentujących strażactwo 23 gmin, 121 straży, 2820 członków.

Zebranie zagal druh Serednicki Jan, członek Zarządu Głównego Związku Straży Poż. Ochotn. R. P. Prezes Rady Zw. Straży Poż., długolani komendant Straży Poż. Ochotn. w Częstochowie.

Po zagajeniu i uzczeniu poległych i wymordowanych przez reżim hitlerowski członków Straży Poż. Ochotn. przez powstanie i trzyminutową ciszę, omówiono szereg spraw, związanych z wskrzeszeniem działalności i powołaniem do życia Oddziału Powiatowego Straży Poż. Ochotn., w których wyczerpujące referaty wygłosili druhowie: Bielobradek, Knote, Szwaja, Serednicki, Michalski, Statkiewicz, Plebanek, Herbsztrajt i Wagner, jak również ob. Józef Kaźmierczak, starosta powiatowy omówił rzeczowo szereg spraw natury gospodarczej.

Po wygłoszeniu referatów przystąpiono do wyborów: prezesa Rady, zarządu Oddziału Powiatowego Straży Poż. Ochotn., ko-

misji rewizyjnej i sadu koleżeńkiego, w wyniku czego jednogłośnie zostali wybrani:

Prezesem Rady ob. Józef Kaźmierczak, starosta powiatowy, członkami zarządu Oddziału Pow. Straży Poż. Ochotn. druhowie: Serednicki Jan, Knote Jerzy, Bielobradek Bronisław, Michalski Bolesław, Bilski Wacław, Herbsztrajt Lucjan, Szwaja Stanisław oraz Inspektor P. Z. U. W. Zastępcami członków Zarządu, druhowie: Zieliński Wacław, Tym Stanisław, Ferliński Wacław.

Członkami komisji rewizyjnej zostali wybrani druhowie: Zieliński Leonard, Celiński Zdzisław, Ujma Leon.

Na członków sadu koleżeńkiego powołano druhow: Szejkowski Tomasz, Lubczyński Zygmunt, Kizliha Ryszard.

Po wyczerpaniu ostatniego punktu wolnych wniosków, druh Kaźmierczak, prezes Rady, scharakteryzował ogólny bieg spraw Państwa, wyraził zadowolenie z przebiegu obrad i zamknął Zjazd wzywając zebranych do obrzeczku na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej oraz Strażactwa. Na zakończenie odśpiewano Rotę.

S. T.

Kronika kielecka

Znaczenie kursu spółdzielczości zorganizowanego przez PPR.

Zagadnienie spółdzielczości jest niezmiernie ważne dla odradzającej się Polski. W chwili kiedy państwo zostało zorganizowane na zupełnie nowych podstawach, gdy dobro jednostki i jej egoistyczne cele zostały podporządkowane interesom całego narodu, taramy się, aby w najmniejszej komórce społecznej uznawane były za ważne przede wszystkim sprawy dotyczące organizacji życia w państwie traktowanym jako zbiorowość ludzi zrzeszonych, solidarnych i zgodnych. W dziedzinie gospodarczej powstawanie spółdzielni opartych na takich właśnie zasadach solidarności przyczyni się niewątpliwie do unormowania stosunków handlowo-gospodarczych, utraci wyzysk stosowany częstokroć przez prywatnych kupców dopomoczą jednostkom do uporańcia się z trudnościami w zdobywaniu artykułów pierwszej potrzeby.

Spółdzielnie powinny powstawać wszędzie, powinny obejmować swym kręgiem miasta i wsie, powinny wyrastać na gruncie prawdziwego zro-

zumienia potrzeb społeczeństwa i rzetelnej uczciwości. Znaczenie ich, ważne dla miast urasta do rozmiarów problemu gdy się weźmie pod uwagę wieś, jej trudności w zaopatrywaniu się w towary takie jak nafta czy sól, mała ilość sklepów w których jest wycznie czegoś brak i nieproporcjonalnie wysokie zarobki sprytniejszych kupców wykorzystujących brak konkurencji. Sytuację mogą poprawić tylko licznie zorganizowane spółdzielnie, które na terenie całego powiatu będą zaopatrywać ludność w najniezbędniejsze artykuły po cenach unormowanych.

Rozumiejąc to wszystko Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Robotniczej w Kielcach zorganizował kurs spółdzielczy dla tych kandydatów, którzy zechcą pracować w spółdzielniach gminnych Samopomocy Chłopskiej. Kurs przyjmujący słuchaczy z ukończoną szkołą powszechną, kurs postawiony na wysokim poziomie rozpatruje na swych wykładach takie zagadnienia jak: ekonomiczna sytuacja Polski, spółdzielczość, jej istota i zadania w nowym systemie społeczno-gospodarczym itp.

Ważne jest, że słuchacze nie placą za naukę i korzystają z bezpłatnego pomieszczenia i utrzymania przez okres trwania kursu czyli od 10 do 30 września.

Należy przypuszczać, że po ukończeniu kursu słuchacze osiągną w przyszłej pracy spółdzielczej jak najlepsze rezultaty. Powstanie kadra pracowników świadomych roli jaką mają spełniać w podniesieniu stanu gospodarczego miast i wsi, a tym samym w odbudowie choćby na wąskim odcinku życia gospodarczego w Polsce, która jest troską najważniejszą i najpierwszą każdego członka społeczności polskiej. A. N.

Zakończenie turnieju szachowego

Urządzony pod protektoratem Prezydenta Miasta, ob. Dr. T. J. Wolańskiego i Komitetu Honorowego turniej szachowy o mistrzostwo miasta Częstochowy i powiatu dobiegł po 3-miesięcznych przesłach zmaganiach końca. Ukończyło turniej 57 zawodników. Podajemy kolejność pierwszych 25 miejsc. Pierwsza dziesiątka stanowi klasę A, następna piętnastka klasę B.

Klasa A	
1. mgr. Bogdan Puczyński	53 pkt.
2. mgr. Emanuel Beer	52 „
3. mgr. Alfred Czarnota	50,5 „
4. Henryk Skalik	47,5 „
5. mgr. Edward Janik	47,5 „

6. dyr. Marian Kucharzewski	46,5 „
7. Henryk Borkowski	45,5 „
8. Henryk Podplomyk	45 „
9. Marian Wiczorek	43,5 „
10. dr. Lisowski	43 „

Klasa B	
1. Edward Stasiak	42,5 pkt.
2. Mieczysław Machura	41 „
3. strz. Edward Fenzel	38 „
4. Józef Pyrkosz	37 „
5. Władysław Kempa	36 „
6. Edward Sołtysiak	35 „
7. Stefan Stawarz	34,5 „
8. Zucjan Laszek	34 „
9. Jerzy Wolnik	33,5 „
10. Czesław Gaworski	33,5 „
11. Zygmunt Szamburski	33 „
12. Czesław Żółtak	31,5 „
13. Antoni Witkowski	31,5 „
14. Jan Dąbrowski	31,5 „
15. Władysław Żerdziński	31,5 „

Uroczyste zakończenie turnieju wraz z rozdaniem nagród nastąpi w niedzielę, dn. 23-go września b. r. o godz. 15-ej w lokalu Klubu Szachowego, II Aleja 35, po czym człołwa 10-tka rozegra kilka pokazowych partii dla kibiców. Alfred Czarnota.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

0/5357/1/45.

Obwieszczenie

Prezydenta Miasta z dnia 19 września 1945 roku o wyłożeniu preliminarza budżetowego

Stosownie do § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 czerwca 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 51, poz. 522) podaje do publicznej wiadomości, że preliminarz budżetowy Gminy miasta Częstochowy na rok 1945/46 wyłożony został do przeglądu przez zainteresowanych na przeciąg dni 7-miu od dnia 20 do 27 września 1945 roku.

Zainteresowanymi w zrozumieniu ustawy są płatnicy danin komunalnych.

Preliminarz przeglądać można w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego w Częstochowie u Naczelnika Wydziału (gmach główny Ratusza, pokój Nr. 7) w godzinach od 11 — 13

Prezydent Miasta — Dr. T. J. WOLAŃSKI

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Częstochowie

Znak: 221.23/45

Ogłoszenie

Do Obywateli Pracodawców i Kierowników Zakładów Pracy Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie stwierdza, że Obywatele Pracodawcy i Kierownicy Zakładów Pracy

- nie zgłaszają do ubezpieczenia w ustawowych terminach za trudnością u siebie robotników i pracowników.
- nie wykazują w zgłoszeniach względnie wykazach stanu zatrudnienia faktycznych zarobków robotników i pracowników,
- nie wpłacają w ustawowych terminach, t. j. do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły składek ubezpieczeniowych, a bardzo często zatrzymują nawet składki, potrącane z poborów robotników i pracowników.

W związku z tym Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie wzywa Obywateli Pracodawców i Kierowników Zakładów Pracy do ścisłego przestrzegania terminu zgłaszania zatrudnionych pracowników, obowiązku podawania faktycznych zarobków, terminowego wpłacania bieżących składek ubezpieczeniowych, oraz do natychmiastowego uregulowania zaległych składek ubezpieczeniowych, ponieważ w przeciwnym wypadku Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie stosować będzie rygory karne, przewidziane w art. 269, 270, 271, 272, 273, 280, 282, i 284 z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. R. P. Nr. 51 poz. 396).

Rygory karne przewidują grzywnę od 500 zł. do 3000 zł. oraz karę aresztu od 1-go do 3-ich miesięcy.

Jednocześnie Ubezpieczalnia Społeczna podaje do wiadomości, że zorganizowała lotną kontrolę, której zadaniem jest badanie i ustalenie, czy Obywatele Pracodawcy i Kierownicy Zakładów Pracy stosują się do przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym. Przewodniczący Tymczasowej Rady i Zarządu: (—) E. Różański.

Dyrektor: (—) K. Michałowski. Częstochowa, dnia 22 września 1945 roku.

L. dz. 646/45

Zawiadomienie

Powiatowy Urząd Samochodowy w Częstochowie zawiadamia, że egzamin kandydatów na kierowców samochodowych odbędzie się w dniach 28 i 29 września 1945 r. w lokalu Urzędu ul. N. M. Panny Nr. 14.

Podania wraz z obowiązującymi opłatami przyjmuje Powiatowy Urząd Samochodowy w godzinach od 8-ej — 15-ej.

Kierownik Powiatowego Urzędu Samochodowego (—) B. Ożgowski kpt. Częstochowa, dnia 20 września 1945 r.

8100

Państw. Fabryka Chemiczna „AZOT” w Jaworznie

poleca

preparaty do ochrony roślin przed chorobami i szkodnikami, trutki na myszy, szczury i robactwo oraz chemikalia dla przemysłu

DELEGATURA W CZĘSTOCHOWIE

Plac Daszyńskiego (Nowy Rynek) Nr. 5, tel. 21.77

39

Przedsiębiorstwo Budowlane Piotr Lesiak

Częstochowa, ulica Kilińskiego Nr. 106, telefon 17.80

b. wykonawca robót budowlanych dla Państw. Zakł. Lotniczych Wytwórni Płatowców w Mielcu C. O. P. wykonuje wszelkie roboty budowlane konstrukcje żel.-betonowe budule nowe — remonty z własnych i powierzonych materiałów, oraz roboty budowlane systemem gospodarczym — koszty rysy bezpłatne.

38

Duży wybór szkolnych rąców teczak, chlebaczków, walizek różnych formatów oraz galanterii różnej

FELIKS MYGA

Częstochowa, I Aleja Nr. 4, telefon Nr. 24 - 85.

35

BATERIE DAIMON LATARKI — ŻARÓWKI Sprzet elektroinstalacyjny

ELEKTROHURT

Częst., Pl. Daszyńskiego Nr. 2, Tel. 21-30.

7976

ZGUBY

Zgubiono książkę Ubezp. Społ. w Częst., na nazwisko Muzol Jan. 8068

Zgubiono torebkę damską z dokumentami na nazwisko Wanda Stoberska. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot dokumentów, za wysokim wynagrodzeniem pod adresem 7 Kamienie 21, m. 11. 8085

Dowody na nazwisko Woźniak Adam zam. Narutowicza 78, do odebrania w „Głosie Narodu” 315

POSADY

Służąca potrzebna. Kilińskiego 25 m. 3. Zgłaszać się od 13 do 16-ej. 286

WŁADYSŁAW TELEC

lat 8

syn podoficera Wojska Polskiego, uczeń III klasy Szkoły Powszechnej w Częstochowie zginął śmiercią tragiczną w dniu 20 września 1945 roku.

Wyprowadzenie, drogiem nam zwłok nastąpi dnia 23-go września 1945 roku o godzinie 15-tej z domu żałoby przy ulicy Jadwigi Nr. 82 na cmentarz św. Rocha.

Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciel i znajomych strókani

RODZICE.

W piątek, dn. 28 września r. b. o godz. 9-ej rano w kościele Najsw. Maryi P. odprawione zostanie nabożeństwo żałobne

za spokój duszy

ś. † p.

Wacława Bergchauzena

zamordowanego w Oświęcimiu w 1942 r.,

na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

żona z dziećmi.

7785

Zdzisław Drązkiewicz

zamordowany przez zbirów hitlerowskich w obozie w Dachau w lutym 1945 roku, przeżywszy lat 21.

Msza św. za spokój duszy Zmarłego odprawiona zostanie w poniedziałek, dnia 24 września b. r. o godzinie 9-ej rano w Katedrze.

Krewnych, znajomych i kolegów Zmarłego zapraszają

rodzice i siostry.

Dnia 24 września 1945 r. w kościele św. Barbary zostanie odprawione nabożeństwo żałobne o godz. 8.30 za spokój duszy 8064

Ryszarda Zaleskiego

na które zapraszają rodziców, kolegów i znajomych

koleżanki. 8094

Przyjmę ucznia na praktykę — ewentualnie chłopca do pracy. Zgłaszać się Skład Apteczny, Wolności 13 (Referencje konieczne). 8065

Chłopiec do posyłek potrzebny. Wiad. w Adm. „Głosu Narodu”. 300

Poszukuję posady mogę prowadzić samodzielnie burse lub dom Kłomnica, Sklep Tytoniowy A. Dolnakowej. 8018

Potrzebni panienka oraz silny chłopiec do pracy w sklepie. Zgłaszać się K. Berent, Pl. Daszyńskiego 9/10 (sklep) 7955

Potrzebna pomoc domowa od raz na stałe lub przychodno. Wiadomość: Częstochowa Nowy Rynek 12, fma „Bracia Kabzińscy” 7948

Potrzebna kasjerka, do prowadzenia sklepu. Wiadomość: f-ma Bracia Kabzińscy, Częst., Nowy Rynek 12. 7947

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę, Kochanemu Meżowi i Ojcu

Stanisławowi Respondekowi

a w szczególności Duchowieństwu, sąsiadom, kolegom, przyjaciołom oraz całej rodzinie z głębi żałobnego serca składa ją staropolskie „Bóg zapłać”

żona, córka i synowie. 8074

Potrzebna pomoc domowa do 40. tu lat. Wiad. Warszawska 39, m. 6. 299

Potrzebna uczciwa dziewczyna do pomocy domowej. Zgłaszać się ul. Augustyna 18 Zielński. 8090

Przyjmę robotnika do pomocy w ogrodzie Chłopińskiego 108. 8064

Zakłady Elektrotechniczne F. Blachowicz i Syn w Częstochowie, Al. Kościuszki 17/19 przyjmą na praktykę uczeni najchętniej z prowincji, lecz solidnych i z najlepszą opinią. 8107

Potrzebny chłopiec do konia St. Organa. ul. Chopickiego 194 8076

Krawcowa starsza osoba poszukuje pracy może być do dziecka lub do pomocy pani. Oferty do „Gł. Nar.” pod Nr. 8075 8075

Potrzebna uczciwa pomoc domowa Częstochowa, ul. Warszawska 136 8069

KUPNO

Urządzenie sklepowe kupię, Kościuszki 17/19, m. 4. 8009

Uwaga wieś! Kupuję wszelki surowiec futrzany. Placę najwyższe ceny. Częstochowa, Aleja N. M. Panny 11 m. 24. 7657

Kupię bańki do mleka po 40-50 l. Narutowicza 40, m. 4 8027

Motocykl kupię (do 350^{cm}) zgłosz Al. Wolności 43/47 (Restauracja) 8058

Kupię patefon walizkowy i części Częstochowa, Piłsudskiego 23 m. 36. 8067

SPRZEDAŻ

Aparat fotograficzny „Rabot” „Retina” na film leicowy sprzedam Kościuszki 17/19, m. 4 8007

Sprzedam nową maszynę do pouczoch. Wiad. Kordeckiego 4/8 u portiera. 301

Sprzedam sklep, Berka Joselewicza 4 Maria Korzeniewska. 8104

Wózki dziecięce, łódeczka, rowerki, wysoki gatunek, duży wybór, ceny fabryczne. Aleja 20, sklep w podwórzu. 7148

Motocykl „Setke” marki „DKW” sprzedam, Kościuszki 17/19, m. 4. 8008

Wózek Autko zupełnie nowy sprzedam Kopernika 13, m. 10 8033

Sprzedam meble używane: szafa, stół, krzesła, łóżko z materacem, kredens i stół kuch., pierzyny poduszki, magiel ręczna i inne. Narutowicza 80 m. 24 (Fabr. Union Textile) 8032

Futro popielate bagdady nowe materiał wojskowy do sprzedania Wileńska 23, w sklepie 8031

Sprzedam igły na 156 do 9 i do 10 dużej. Narutowicza 49 m. 4. 8026

Sprzedam łóżka i szafę jasną trzech drzwiową niedrogo. Kiedrzyńska 34, m. 1. Kryst. 8025

Maszynę sprzedam leworamienną II Aleja 23, warsztat. 8044

Sprzedam urządzenie sklepowe lub zamienię za niewielką dopłatą pokój z kuchnią i sklep urządzony. Wiadomość: Stary Rynek 27 Grabowski. 8043

Kupony czysto wełniane, bielskie, garnitur przedwojenny, wózek głębok, aparat fotograficzny „Kodak” do sprzedania okazynie. Częstochowa, ul. Strażacka 5, I p. Dobecka. 8040

Książki, powieści naukowe angielskie, francuskie, polskie sprzedam Kościuszki 7, m. 3. 8059

Sprzedam lisy Warszawska 34, m. 4. 8050

Z powodu wyjazdu sprzedam sypialnię, kuchnię i kanapę. Wiadomość: Okólna 42. 7954

Sprzedam szubę na fokach męską Targowa 47, m. 4 Broczkiewicz.

Sprzedam plac na Stradomiu. Wiadomość: ul. Dąbkowskiego 12.

Wózki sportowe, autka, rowerki, hulajnogi, konie na biegach, poleca nowo utworzony sklep Aleja N. M. Panny 31. 7705

Maszynę „Singera” gabinetową — nową sprzedam niedrogo. Częst., III Aleja 61 m. 1. 7968

Futro damskie i męskie oraz spód pod szubę (biał) sprzedam Aleja 11, m. 12. 7991

Planino pancerno krzyżowe mało używane sprzedam niedrogo. Częstochowa, III Aleja 61 m. 1. 7969

Sprzedam ubranie męskie popielate na średniego przedwojenne, marynarkę ciemno-popielatą, ku. pon bielski brązowy ubraniowy, bućki sznurowane męskie 42, suknie zielona, kupon ubraniowy popielaty, palto męskie granatowe Katedralna 8, m. 5-a II p. prawa oficyna 309

Akordeon koncertowy Höhnera Verdi III 120 basów — sprzedam Katedralna 8, m. 5-a, II p. prawa oficyna. 308

Kozetkę nową okazynie sprzedam Narutowicza 44, m. 12. 8133

RÓŻNE

Nielownia fabryki łożek żelaznych części rowerowych i tyżew przyjmuję do niłkowania „Edka”, Częstochowa, Al. Wolności 12 7970

Futra M. Pawłowski, Aleja N. M. Panny 11 m. 24. Znany warszawski dom mody futrzanej, poleca najnowsze modele. Pracownia na miej scu. 7658

Koldry — szycie — przeróbki. Aleja 20, sklep z wózkami w podwórzu. 269

Poszukujemy kilku pokoiów umeblowanych przy rodzinie dla pomieszczenia nowozaangazowanych artystów Teatru Miejskiego. Łaskawe zgłoszenia do Sekretariatu Teatru, Kilińskiego 15, tel. 11-33. 7981

Choroby weneryczne i skórne — Dr. Mozolowska, Częst., Katedralna 7, od 2-5-ej. 7320

KURSY pisania na maszynie

Zapisy codziennie od godz. 5—6 p. p. Aleja 18 m. 27

8106

Codziennie świeże drożdże

w przedstawicielstwie zjednoczonych fabryk drożdży „Biezańów i Okocim”

E. Piernikarski

Częstochowa, Orlicz Dressera 7

5882

Fr. PANEK

SKLEP GALANTERIA I TOWARY KRÓTKIE

Częstochowa, B. Joselewicza

Tel. 12-52

Wyroby papierowe, Torby wszelkiego rodzaju, matki, worki, chodniki i walizki

37

BATERIE

za zaliczeniem

Zjednoczenie Warszawskich Fabryk Baterii

AKA „CARBOCHEMIA”

„SATURN”

Kraków, Sebastiana 8

Oddział w W-wie, Srebrna 16. 257

Lampy karbidowe

pralki, sitka, odciągacze do mleka, wanny i nasiadówki wykonuje:

Zakład Blacharski

Fr. KLABISZ

Częstochowa, Nowy Rynek (w podwórzu) Telefon 12-63.

41

Pracownia Mebli Marian HOLIŃSKI

Częstochowa, Orlicz Dressera 5.

Posiada na składzie gotowe meble i używane oraz przyjmuje zamówienia. Ceny przystępne.

40

Tapicer zdolny z Warszawy poszukuje robót w domach prywatnych, robi solidnie tania Piłsudskiego 39, m. 3. Kalinowski 311

L. 06690